

İKİNCİ BÖLÜM KARAR

TANER KOYUNCU BAŞVURUSU

Başvuru Numarası	: 2015/11678
Karar Tarihi	: 24/5/2018
Başkan	: Engin YILDIRIM
Üyeler	: Osman Alifeyyaz PAKSÜT Celal Mümtaz AKINCI Muammer TOPAL M. Emin KUZ
Raportör	: Akif YILDIRIM
Başvurucu	: Taner KOYUNCU
Vekili	: Av. Adalet SEZER ÖZBUNAR

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, varsayıma dayalı şekilde idari para cezası verilmesi nedeniyle masumiyet karinesinin ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 7/7/2015 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüş bildirmemiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

6. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:
7. Başvurucu, kendisine ait olan bir aracı kiralama şirketine kiralamıştır. Söz konusu araç, daha sonra anılan şirket tarafından üçüncü bir kişiye kiraya verilmiştir.
8. Kiracı da bahse konu aracı, sürücü belgesi olmayan başka bir şahsın sürmesine izin vermiştir.
9. Bunun üzerine aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin verildiği iddiasıyla araç sahibine de tescil plakası üzerinden 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36. maddesi uyarınca 1.609 TL idari para cezası verilmiştir.

10. Başvurucu; salt aracın sahibi olduğu gerekçesiyle kendisine idari para cezası verildiğini, bu hususta kusurunun bulunmadığını ve cezaların şahsiliği ilkesinin ihlal edildiğini belirterek anılan cezanın iptal edilmesi istemiyle Bozüyük Sulh Ceza Hâkimliğine başvurmuştur. Yapılan başvuru 20/5/2015 tarihinde kesin olarak reddedilmiştir. Karar gerekçesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Her ne kadar idari para cezasına itiraz eden vekili tarafından cezaya konu 26 UZ ... plakalı aracın ... San.Tic. Ltd.Şti.ne kiralandığı, bu şirket tarafından 3. şahsa kiralandığı, cezanın şahsiliği ilkesinin ihlal edildiği gerekçesiyle itiraz edilmiş ise de; 2918 sayılı yasanın 36. maddesinde motorlu araçların sürücü belgesi olmayan kişiler tarafından sürülmesi veya sürülmesine izin verilmesinin yasak olduğu, sürücü belgesi olmayanların Mahkemelerce veya C. Savcılıklarınca ya da bu kanunda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici veya tedbirne geri alınanların, sürücü belgesi iptal edilenlerin tespiti halinde süren ve sürülmesine izin veren araç sahiplerinin idari para cezasıyla cezalandırılacağı düzenlendiği, dolayısıyla verilen idari para cezasının hukuka uygun olduğu anlaşıldığından aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur."

11. Anılan karar, başvurucuya 24/6/2015 tarihinde tebliğ edilmiştir.

12. Bireysel başvuru 7/7/2015 tarihinde yapılmıştır.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

13. 2918 sayılı Kanun'un 36. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Motorlu araçların, sürücü belgesi sahibi olmayan kişiler tarafından karayollarında sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesi yasaktır.

...

Buna göre;

a) Sürücü belgesi olmayanların,

...

araç kullanarak trafiğe çıktıklarının tespiti hâlinde, bu kişilere 1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir. Ayrıca, aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin veren araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir."

B. Uluslararası Hukuk

1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

14. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) *"Adil yargılanma hakkı"* kenar başlıklı 6. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"Kendisine bir suç isnat edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar suçsuz sayılır."

2. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihadı

15. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), suçluluk karinelere ve ispat yüküne ilişkin olarak ilkeler belirlemiştir. AİHM'e göre Sözleşme'nin 6. maddesinin (2) numaralı fıkrasında korunan masumiyet karinesi (a) mahkemelerin

kişinin suç işlediği varsayımından başlamamalarını, (b) ispat yükünün iddia makamına ait olmasını ve (c) her türlü şüpheden sanığın yararlandırılmasını gerektirmektedir. Bu kapsamda ispat yükümlülüğünün iddia makamından savunmaya devredilmesi kural olarak masumiyet karinesi ihlal edecektir (*Telfner/Avusturya*, B. No: 33501/96, 20/3/2001, § 15).

16. AİHM; *Salabiaku/Fransa* (B. No: 10519/83, 7/10/1988) başvurusunda, fiili veya hukuki karinelerin her hukuk sisteminde bulunabileceğini, Sözleşme'nin kural olarak bu karineleri yasaklamadığını ifade etmiştir. Buna göre Sözleşme'nin 6. maddenin (2) numaralı fıkrası, ceza kanunlarında düzenlenen hukuki ve fiili karinelere de kayıtsız değildir. Söz konusu fıkra, devletlerin bu karineleri ihtilaf konusu meselenin önemini dikkate alan ve savunma tarafının haklarını gözeten makul çerçevelerle sınırlamasını gerektirir (*Salabiaku/Fransa*, § 28). AİHM, Sözleşmecî devletlerin ceza kanunlarına karine dederken davanın konusunun önemi ile savunma tarafının hakları arasında adil bir denge kurma yükümlülüğü altında bulduklarını ifade etmektedir. Diğer bir ifadeyle AİHM'e göre başvuru araç ile ulaşılmak istenen meşru amaç arasında makul bir orantının var olması gerekir (*Janosevic/İsveç*, B. No: 34619/97, 23/7/2002, § 101).

17. AİHM, *Pham Hoang/Fransa* (B. No: 13191/87, 25/9/1992) başvurusunda varsayım dayalı olarak mahkûmiyet kararı verilmesinin masumiyet karinesini ihlal ettiğine ilişkin şikâyeti değerlendirmiştir. Olayda yasa dışı yollardan uyuşturucu madde ithal etme ve gümrük kaçakçılığı yapma suçlarından verilen mahkûmiyet kararının ilgili gümrük mevzuatında öngörülen kaçak malları mülkiyetinde bulunduran kişinin gümrük kaçakçılığı suçundan sorumlu tutulacağı yönündeki karineye dayanıldığı ileri sürülerek masumiyet karinesinin ihlal edildiği iddia edilmiştir. AİHM yaptığı değerlendirmede, başvurunun savunma araçlarından tamamıyla mahrum bırakılmadığını ve aleyhine yüklenen karinenin aksi ispat edilemez türden olmadığını altını çizmiştir (*Pham Hoang/Fransa*, § 34). AİHM Fransız derece mahkemelerinin karar verirken maddi olayı dikkatli bir şekilde değerlendirdiklerini, dava dosyasında bulunan delilleri temel alarak mahkûmiyet kararı verdiklerini, ilgili mevzuatta yer alan karinelere otomatik bir şekilde dayanmaktan kaçındıklarını belirtmiş ve bu nedenle şikâyet konusu olayda masumiyet karinesinin ihlal edilmediği sonucuna ulaşmıştır (*Pham Hoang/Fransa*, § 36).

V. İNCELEME VE GEREKÇE

18. Mahkemenin 24/5/2018 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

19. Başvurucu, aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin verildiği gerekçesiyle hakkında idari para cezası kesildiğini hâlbuki kendisinin sadece araç sahibi olduğunu, sadece malik olma sıfatının gözetildiğini ve diğer unsurların nazara alınmadığını belirterek Anayasa'nın 36. ve 38. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştü; yeniden yargılama yapılması talebinde bulunmuştur.

B. Değerlendirme

20. Anayasa'nın 36. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

“Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.”

21. Anayasa'nın 38. maddesinin dördüncü fıkrası şöyledir:

“Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.”

22. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (Tahir Canan, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucunun iddialarının masumiyet karinesi kapsamında incelenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

23. Anayasa'nın 148. maddesinin üçüncü fıkrası ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 45. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre bireysel başvurunun incelenmesi için kamu gücü tarafından ihlal edildiği iddia edilen hakkın Anayasa'da güvence altına alınmış olmasının yanı sıra Sözleşme ve Türkiye'nin taraf olduğu Sözleşme'ye ek protokoller kapsamına da girmesi gerekir (Onurhan Solmaz, B. No: 2012/1049, 26/3/2013, § 18). Başvurucunun ihlal iddiasına konu olan masumiyet karinesi; Anayasa'nın 38. maddesinin dördüncü, Sözleşme'nin ise 6. maddesinin (2) numaralı fıkralarında düzenlenmektedir.

24. Diğer taraftan Sözleşme'nin 6. maddesinde adil yargılanmaya ilişkin hak ve ilkelerin medeni hak ve yükümlülükler ile ilgili uyumsuzlukların ve bir suç isnadının esasının karara bağlanması esnasında geçerli olduğu belirtilerek hakların kapsamı bu konularla sınırlandırılmıştır. Dolayısıyla bahsedilen hâller dışında kalan adil yargılanma hakkının ihlali iddiasına dayanan başvurular, Anayasa ve Sözleşme kapsamı dışında kalacağından bireysel başvuruya konu olamaz (Onurhan Solmaz, § 23). Anayasa Mahkemesi daha önce kabahat eylemleri nedeniyle uygulanan idari yaptırımlara ilişkin uyumsuzlukların da "suç isnadına ilişkin uyumsuzluklar" kapsamında Anayasa'nın 36. ve Sözleşme'nin 6. maddesinin ortak koruma alanı içinde yer aldığına karar vermiştir (Remzi Durmaz, B. No: 2013/1718, 2/10/2013, § 26).

25. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan masumiyet karinesinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

Osman Alifeyyaz PAKSÜT bu görüşe katılmamıştır.

2. Esas Yönünden

a. Genel İlkeler

26. Masumiyet karinesi, Anayasa'nın 38. maddesinin dördüncü fıkrasında *“Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.”* şeklinde düzenlenmiştir. Anayasa'nın 36. maddesinde ise herkesin iddia ve savunma ile "adil yargılanma" hakkına sahip olduğu belirtilmektedir. Anılan maddeye "adil yargılanma" ibaresinin eklenmesine ilişkin gerekçede, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde de güvence altına alınan adil yargılama hakkının madde metnine dâhil edildiği vurgulanmıştır. Nitekim Sözleşme'nin 6. maddesinin (2) numaralı fıkrasında, kendisine bir suç isnat edilen herkesin suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar

suçsuz sayılacağı düzenlenmiştir. Bu itibarla masumiyet karanesi, Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının bir unsuru olmakla beraber suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimsenin suçlu sayılamayacağına dair Anayasa'nın 38. maddesinin dördüncü fıkrasında ayrıca düzenlenmiştir (*Fameka İnş. Plastik San ve Tic. Ltd. Şirketi*, B. No: 2014/3905, 19/04/2017, § 27).

27. Masumiyet karanesi, hakkında suç isnadı bulunan bir kişinin adil bir yargılama sonunda suçlu olduğuna dair kesin hüküm tesis edilene kadar masum sayılması gerektiğini ifade etmekte ve hukuk devleti ilkesinin de bir gereğini oluşturmaktadır (AYM, E.2013/133, K.2013/169, 26/12/2013). Anılan karine, kişinin suç işlediğine dair kesinleşmiş bir yargı kararı olmadan suçlu olarak kabul edilmemesini güvence altına almaktadır. Bunun sonucu olarak kişinin masumiyeti "asıl" olduğundan suçluluğu ispat külfeti iddia makamına ait olup kimseye suçsuzluğunu ispat mükellefiyeti yüklenemez. Ayrıca hiç kimse, suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar yargılama makamları ve kamu otoriteleri tarafından suçlu olarak nitelendirilemez ve suçlu muamelesine tabi tutulamaz (*Kürşat Eysel*, B. No: 2012/665, 13/6/2013, § 26).

28. Masumiyet karanesi kapsamında yer alan ve iddia edenin iddiasını ispatla yükümlü olması kuralı, Anayasa'nın 38. maddesinin gerekçesinde de açıkça ifade edilmiştir. Bununla birlikte genel anlamda suçun kanıtlanması yükümlülüğü iddia edende kaldığı sürece, savunmasını oluşturmak için ispat yükünü sanığa devreden kurallar ile hukuki veya fiili varsayımların olduğu durumlarda ispat yükünün yer değiştirmesi masumiyet karanesine aykırılık taşımaz (AYM, E.2013/38, K.2014/58, 27/3/2014). Ancak suç isnadını içeren karinenin aksinin başvuru tarafından yargılama sırasında ispat edilebilmesinin mümkün olması, hâkimin de bu yönde ileri sürülen iddiaları inceleyip kararını buna göre verebilmesi, bir başka ifadeyle karinelerin kişiyi otomatik olarak "suçlu" hâline getirmemesi gerekir. Karineler, masumiyet karanesini ihlal eder boyuta ulaşmamalı ve suç isnadı altındaki kişi savunma imkânlarından yararlandırılmalıdır (*Fameka İnş. Plastik San ve Tic. Ltd. Şirketi*, § 30).

29. Bununla birlikte somut olayın özel koşullarında kabahat eylemleri nedeniyle uygulanan idari yaptırımlarda -adli suç ve cezalara nazaran- sorumluluk karinelerine ilişkin standartların daha esnek yorumlanması mümkündür. Ancak bu durumda dahi ispat bakımından kullanılan karinelerin masumiyet karanesini ihlal eder boyuta ulaşmaması gerekir.

b. İnkelerin Olaya Uygulanması

30. Başvuruya konu olaydaki kabahatin oluşması için aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin verilmesi gerekir (bkz. § 13). Somut olayda Mahkeme, başvuruconun bahse konu aracın "sahibi" olmasını idari para cezası yaptırımını uygulanması için yeterli görmüştür. Diğer bir ifadeyle salt belli bir statüde (malik) olma, idari para cezası yaptırımını uygulanmasına gerekçe yapılmıştır.

31. Araç sahibinin kastının bulunup bulunmadığı, aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine bilerek izin verilip verilmediği değerlendirilmemiş; bu konuda bir tespit yapılmamış; karineden yararlanılarak sonuca ulaşılmıştır. Mevcut düzenlemenin kapsamının varsayımlardan hareket edilerek objektif sorumluluk esaslarına göre genişletilmesi suretiyle başvurunun reddine karar verildiği görülmektedir. Diğer bir ifadeyle somut olgular yerine aksi ispat edilemeyecek karineden yararlanılarak fiil ile başvuru arasında bağ kurulmuş ve kabahatin işlendiğine karar verilmiştir.

32. Kabahatin işlendiğine ilişkin olarak Mahkemece yapılan varsayımın aksinin ispatı mümkün değildir. Başvurucunun yöneltilen fiille ilgili savunma ve bunun aksini ispat bakımından yaptırımı uygulayan idare ile arasında önemli bir dezavantaj olduğu ve böylelikle kullanılan varsayımın masumiyet karinesini ihlal eder boyuta ulaştığı anlaşılmıştır. Başvurucuya itiraz imkânının tanınmış olması da masumiyet karinesinin ihlalini telafi etmemiştir.

33. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 36. ve 38. maddelerinde güvence altına alınan masumiyet karinesini ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

Osman Alifeyyaz PAKSÜT bu görüşe katılmamıştır.

3. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

34. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları şöyledir:

“(1) Esas inceleme sonunda, başvurunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...”

“(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.”

35. Başvurucu, yargılamanın yenilenmesine karar verilmesi talebinde bulunmuştur.

36. Anayasa'nın 36. maddesinin birinci ve 38. maddesinin dördüncü fıkralarında güvence altına alınan masumiyet karinesinin ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

37. Masumiyet karinesinin ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunduğundan ihlal kararının bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere Bozüyük Sulh Ceza Hakimliğine gönderilmesine karar verilmesi gerekir.

38. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 226,90 TL harç ve 1.980 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.206,90 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Masumiyet karinesinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

B. Anayasa'nın 36. maddesinin birinci ve 38. maddesinin dördüncü fıkralarında güvence altına alınan masumiyet karinesinin İHLAL EDİLDİĞİNE Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

C. Kararın bir örneğinin masumiyet karinesinin ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Bozüyük Sulh Ceza Hâkimliğine (2015/171 Değişik İş) GÖNDERİLMESİNE,

D. 226,90 TL harç ve 1.980 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.206,90 TL yargılama giderinin BAŞVURUCUYA ÖDENMESİNE,

E. Ödemenin kararın tebliğini takiben başvurunun Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 24/5/2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Engin YILDIRIM

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M.Emin KUZ

Başvuru Numarası : 2015/11678

Karar Tarihi : 24/5/2018

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. *Masumiyet karinesinin*, başvuruya konu olayda da olduğu gibi, suç değil kabahat eylemi niteliğindeki idari yaptırımlarda uygulanma olanağı yoktur. Kişi özgürlüğü ve güvenliği ile ilgili ve bir ceza hukuku ilkesi olan masumiyet karinesinin idari cezalara doğrudan ve aynen uygulanmayacağı, ceza hukukunun genel ilkelerinin ve adil yargılanma hakkına ilişkin AİHS'deki güvencelerin esas itibarıyla idari cezaları da kapsadığı yolundaki AİHM içtihadının ancak makul ölçülerde ve duruma uygun düştüğü ölçüde (*mutatis mutandis*) uygulanabileceği; aksine bir düşünce ve uygulamanın abes sonuçlara yol açabileceği ve idari yaptırımlar sistemini işlemez hale getirebileceği, bu konuda daha önce verilen Anayasa Mahkemesi kararına ilişkin karşıoy gerekçemizde ayrıntılarıyla açıklanmıştır (*Ahmet Altuntaş ve diğerleri, Başvuru No: 2015/19616*).

Bu nedenle öncelikle, Bölüm çoğunluğuna, ihlal kararının temel dayanağı yönünden katılmamaktayım.

2. Başvuru konusu olayda, kendisine ait olan bir aracı başkasına kiraya veren başvurunun, tescil plakasına yazılan para cezasını, bu tür kira ilişkilerinde mutad olduğu üzere kiracıdan önceden almış olması icap eden kredi kartı teminatı, depozit ve sair bir yolla tahsil edip etmediği belli değildir. Şayet uğradığı zarar bu şekilde giderilmişse, başvurunun mağdur sıfatı kalmayacağından, başvurunun *kişi bakımından yetkisizlik* nedeniyle reddi gerekir.

3. Kaldı ki, kiraladığı aracı ehliyetsiz bir şahsa kullandıran kiracının bu eylemi sonucunda araç sahibine ceza kesilmesi, kiracının kendi kusurlu hareketinden kaynaklandığı ve kira akdini iyi niyet ve özenle yerine getirme yükümlülüğüne aykırı bir hareket teşkil ettiğinden, plakasına ceza yazılan aracın sahibi olan başvurunun, önceden aldığı bir güvence yoluyla alacağını tahsil edememesi halinde dahi, adli yargıda açacağı tazminat davası yoluyla zararını karşılaması mümkündür. Bu durumda da başvurunun, mağduriyeti giderebilecek etkili ve kullanılabilir durumdaki hukuk yolları mevcut olduğundan, *başvuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle reddine karar verilmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle İkinci Bölüm çoğunluğuna katılmamaktayım.

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT